

برش‌های کوتاه

هدایت فیلم لطفا و فعلا تقدیم نکند

علی رستگار

وقوع حوادث محیط‌زیستی مختلف در جهان در چند سال اخیر شدت گرفته و وضعیتی بحرانی پیدا کرده است؛ موقعیتی که لزوم توجه ویژه به این مهم را بیش از پیش می‌کند. در این میان نقش مدیوم جذاب سینما با روایت‌هایی اثرگذار بسیار کاربردی خواهد بود و فارغ از جذابیت‌های سرگرم‌کننده سینمای حادثه و داستان‌هایی ملتهد، می‌تواند با تلنگری جدی به مخاطبان و مسئولان هم همراه باشد، اما قطعا منظور خروجی مثل فیلم «صنم» (شهره رحیم‌زاده) نیست که تنها حسن و امتیازش پرداختن به فاجعه زیست‌محیطی آتش‌سوزی جنگل (تنگه) هایتق در فیروزآباد فارس است و در ساختار و اجرا با فاجعه‌ای مواجهیم که در معادل‌سازی، دست‌کمی از تراژدی واقعی ندارد. اگر چه این فیلم در بخش ویژه و خارج از مسابقه جشنواره فیلم فجر به نمایش در آمد و جایگزین «زمانی در ابدیت» شد، با کیفیت رؤیت‌شده، این اثر حتی شایسته حضور در بخش خارج از مسابقه هم نبود! «صنم» که همنام فیلمی از رفیع پیتز هم هست، با همه نیت خیر و ارزشمند و تلاش سازندگان، تله‌فلمی برای شبکه‌های استانی است و فاصله زیادی با استانداردهای اثری سینمایی و قصه‌گو دارد. هدایت‌فیلم و مرتضی شایسته را با فیلم‌های درخشانی چون «مادر»، «روز واقعه»، «کافی مانگا»، «روز باشکوه» و «رذای گریگ» به یاد داریم، اما با این فیلم اگر موافق باشید، هدایت‌فیلم لطفا و فعلا تقدیم نکند!

در غیاب قصه پروپیمان

«افسانه سپهر» (عماد رحمانی و مهرداد محرابی) انیمیشن موفق نیست. هر چند داوران واقعی و مخاطبان هدف فیلم، کودکان هستند و آنها بهترین و صالح‌ترین گروه برای قضاوت محسوب می‌شوند، اگر اجازه طرح موضوع به ما بزرگسالان بیننده انیمیشن بدهید، به‌عنوان مخاطبانی که ۲۰ تا ۳۰ انیمیشن سینمایی خوب ایرانی را هم دیده‌ایم، نمره چندان بالایی به «افسانه سپهر» ندهیم. اگر چه رجوع به افسانه‌ها و داستان‌های کهن ایرانی مورد‌اعای سازندگان برای تولید انیمیشن به‌شدت توصیه می‌شود و نیکوست، به شکل عجیبی «افسانه سپهر» از این موضوع رنج می‌برد و با خط قصه کلی یعنی جنگ سپهر به نمایندگی از قهرمانان با شیاطین و نیروی تاریکی، کاری از پیش نمی‌رود. همراهی پسرک و دوست بچه‌یوز بلنگش (بابو) در اینجا از نظر نمک، ماجراجویی و جذابیت به پای الگو یا دست‌کم نمونه متقدمش «بچه‌زنگ» نمی‌رسد. نقطه‌قوت طراحی پس‌زمینه و بافت فیلم، با حرکت شبه‌اسلوموشن و روان نبودن کاراکترها خنثی می‌شود. صحبت از داستان‌های کهن ایرانی است، اما در فضاسازی و طراحی کاراکترها، کپی از برخی فیلم‌ها و انیمیشن‌های هالیوودی به چشم می‌آید. سبقه بازی‌سازی سازندگان اینجا کار کرد مثبتی ندارد و در غیاب قصه پروپیمان انگار با مراحل مختلف یک بازی رایانه‌ای طرفیم که سپهر و دوست یوز بلنگش مدام به مرحله بعد می‌روند. کاش حداقل پیرو همین مسیر بازی رایانه‌ای، جذابیت و ماجراجویی کار هم بیش از اینها بود و چالش‌های سر راه قهرمان بیشتر.

یافته؛ فیلمی درباره شهید سعید قهاری سعید از فرماندهان دوران جنگ ایران و عراق که بعد از جنگ همچنان مشغول دفاع از وطن در برابر متجاوزان بوده؛ موضوعی که غفاری در این فیلم به آن پرداخته است. مهدی نصر تی، الناز ملک، ساناز سعیدی، حسام منظور و آرش آصفی بازیگران این فیلم هستند و موسیقی آن را بهزاد عبدی ساخته است.

فیلم پناه‌آذر

علی غفاری، کارگردان سینما و تلویزیون که آخرین فیلمش «تیرانداز» در جشنواره سی‌ونهم فیلم فجر با بازی کامبیز دیرباز در نقش «عبدالر سول زرین» به نمایش در آمده بود، در این دوره از جشنواره بعد از ۵ سال با «پیشمرگ» حضور

گفت و گو با علی غفاری، کارگردان فیلم سینمایی «پیشمرگ»

داستان واقعی اما مهیج در پیشمرگ

پروژه یک سال و نیمه برای «پیشمرگ» علی غفاری که در کارنامه فیلمسازی خود ساخت فیلم‌هایی چون «استرداد» و «بوزنب» را دارد، مرحله پیش تولید شدیم و مردمان وارد کردیم و کار یک سال و نیم به طول انجامید.

این باز شهید سعید قهاری سعید

شخصیت‌هایی که غفاری روی آنها دست می‌گذارد و می‌نویسد، عموماً شخصیت‌های قهرمانی است که خیلی از آنها در رسانه‌ها گفته نشده؛ در «تک تیرانداز» او به شهید زرین می‌پردازد؛ فردی که در دوران جنگ، صدام برای سرش جایزه گذاشته بود. غفاری درباره طولانی شدن دوری‌اش از جشنواره فجر توضیح می‌دهد: در این مدت درگیر ساخت سریال برای تلویزیون بودم؛ سریال‌هایی چون «خداداد»، «بچه مهندس» و «امسال نیز» را رویت آنتن سیما کردم، اما درباره «پیشمرگ» باید بگویم که کار تحقیقاتی فیلم نیمه دوم سال گذشته شروع شد و زمان زیادی را از من و گروهم گرفت. در این مدت با اکثر هم‌زمان شهید گفت‌وگو کردیم و تحقیقات میدانی انجام دادیم که عمده زمان برد.

مأموریت‌های بعد از جنگ

کارگردان «جراغ قرمز» در پاسخ به این سؤال که آیا ساخت این فیلم سفارشی بوده یا خودش انتخاب کرده، می‌گوید: ساخت این فیلم هم داستانی برای خودش دارد. من مشتاق ساخت فیلم بودم و زندگی این شهید ماجراهای زیادی داشت که ما از میان بره‌های مختلف زندگی ایشان، زمان بعد از پایان جنگ و حضورش در مرز را انتخاب کردیم که بتوانیم در قالب یک فیلم سینمایی آن را جلوی دوربین ببریم. بره‌های که این شهید به مأموریت‌های بعد از جنگ می‌رود، به‌نظر ما داستان مهیجی دارد.

بازیگران حرفه‌ای اما نه سلبریتی

شهید سعید قهاری سعید یکی از چهره‌های ماندگار انقلاب اسلامی است که در وقایع برجسته‌ای همچون حماسه پناه و همراهی با دکتر مصطفی جمران نقش آفرینی کرد. او در عملیات‌های مختلف نظامی با فرماندهان بزرگی مانند احمد متوسلیان و احمد کاظمی همکاری داشت و در نهایت در سال ۱۳۸۵ در خوی به شهادت رسید. غفاری درباره انتخاب بازیگران و بازیگر نقش شهید قهاری سعید که مهدی نصر تی بازی کرده، می‌گوید: از همان ابتدای کار مهدی نصر تی را برای بازی در این نقش انتخاب کرده بودم. نصر تی بازیگر بسیار حرفه‌ای است که شباهت عجیبی به قهاری سعید داشت. وی درباره انتخاب بازیگران سلبریتی برای فیلم و تضمین فروش در گیشه هم می‌گوید: زیاد قائل به این موضوع نیستم و ترجیح این بود که بازیگران حرفه‌ای انتخاب کنیم که سلبریتی نباشند؛ چرا که حضور بازیگر ستاره به این فیلم لطمه می‌زد. بازیگرانی که در این فیلم همراه ما هستند بسیار حرفه‌ای و کاربلند و این برای ما مهم است.

مستند نمی‌سازم

کارگردان فیلم «استرداد» در پاسخ به این سؤال که با توجه به روایت تاریخی و در پرداختن به وقایع زندگی شهید، چه اندازه دخل و تصرف داشتید، توضیح می‌دهد: چه در فیلم «تک تیرانداز» و چه «پیشمرگ» من دخل و تصرف‌هایی داشتم. اگر فیلم سینمایی روایت خود کارگردان نباشد، آن فیلم مستند می‌شود. به‌عنوان فیلمساز در حد پتانسیل فیلم سعی می‌کنیم که قصه را برای تماشاگر جذاب کنیم. وی درباره تعامل با خانواده شهید نیز عنوان می‌کند: فیلم برای خانواده شهید به نمایش در آمده و در طول تحقیق و ساخت فیلم خانواده این شهید ما را خیلی همراهی کردند.

علی غفاری، کارگردان فیلم «پیشمرگ» درباره بیچیدگی‌های تولید پیشمرگ می‌گوید: این اثر به دلیل پراکندگی لوکیشن‌ها و شرایط سخت فیلمبرداری، یکی از پروژه‌های دشوار تیم تولید بود. لوکیشن‌های فیلم در شهرهای آذربایجان، قم، تهران و کرج انتخاب شده‌اند و هر کدام بازتاب‌دهنده بخشی از روایت هستند. این انتخاب‌ها بر غنای بصری فیلم افزوده و تنوع مکان‌ها نیز مخاطب را درگیر داستان می‌کند.